

NASJONAL INNEKLIMAKONFERANSE 2017

HVA SKAL TIL FOR Å FÅ TERNINGKAST 6?

- RENHOLDSVENNLIGHET

Steinar K. Nilsen

Seniorforsker, SINTEF Byggforsk

Hva regelverket sier:

Arbeidsplassforskriften:

- Stiller krav om personalrom og renholdsrom, samt hensiktsmessig innredning og utstyring av renholdsrom (Kapittel 3)

Folkehelseloven/Forskrift om miljørettet helsevern i skoler og barnehager :

- § 9. Utforming og innredning: *Virksomheten skal være utformet og innredet slik at tilfredsstillende renhold og avfallshåndtering er mulig.*
- Kravene er utdypet i veiledere fra Helsedirektoratet (IS-2072 for barnehager, IS-2073 for skoler) som blant annet sier:
 - **Det bør tilrettelegges for renhold**
 - Det henvises til Byggforskseriens anvisning 700.212 *Renhold i skoler og barnehager*

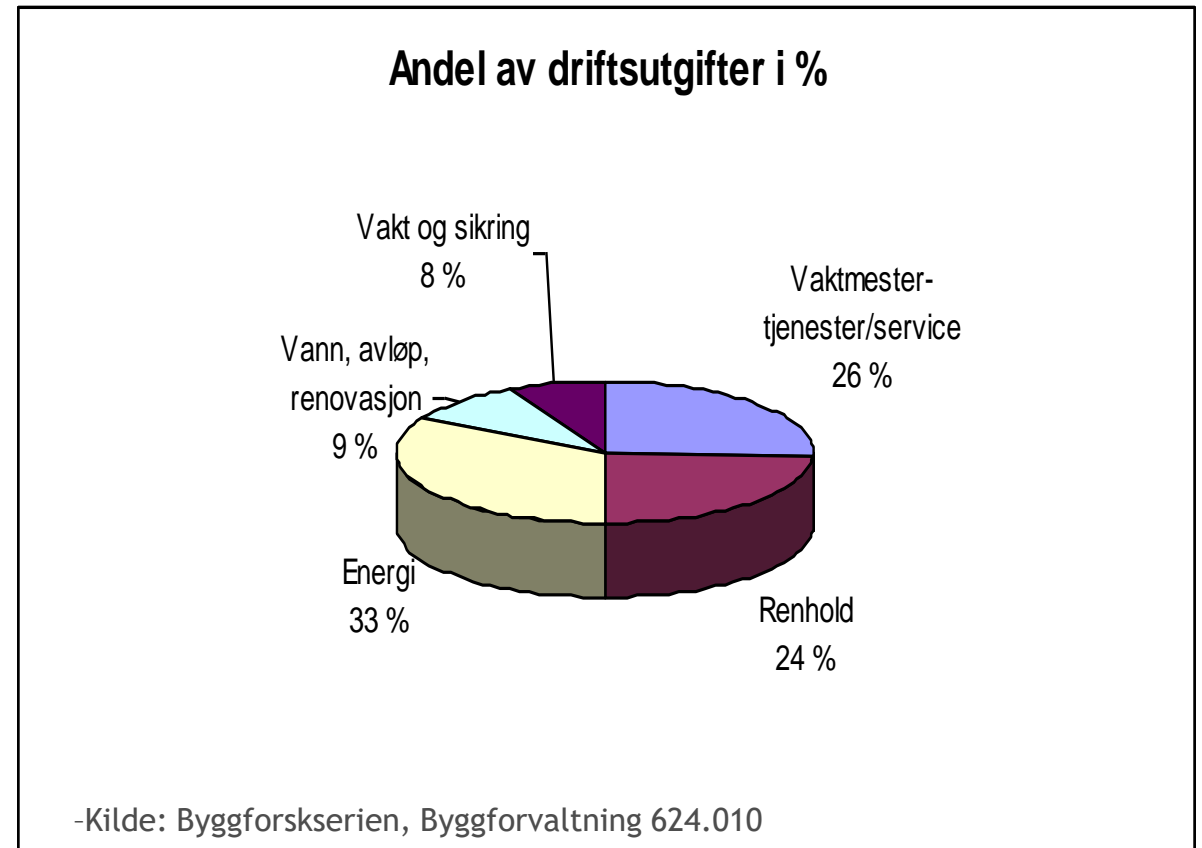
TEK10:

- **Tilrettelegging for renhold er ikke nevnt!**
- Det er kun krav om at overflater skal være rene ved overlevering

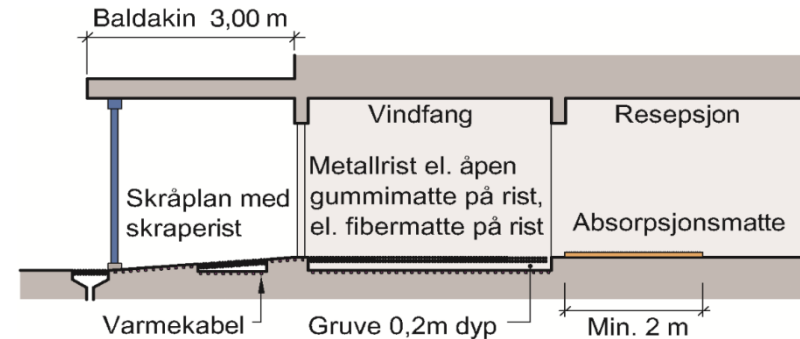
Hvorfor tilrettelegge?

- Reduserte renholdskostnader
- Reduserte utslipp av kjemikalier
- Bedre arbeidsmiljø for renholderne
- **Bedre innemiljø for brukerne**
- Bedre hygiene
- Lenger varighet for materialoverflater

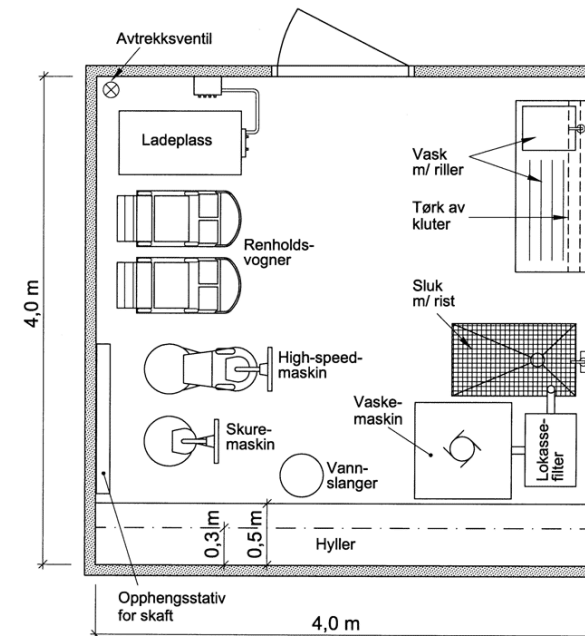
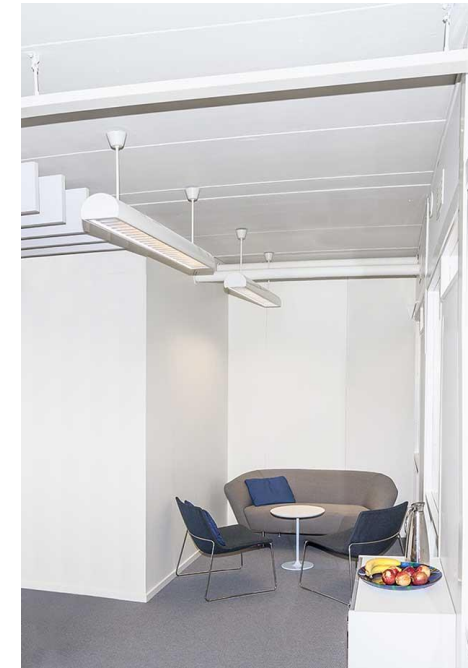
Tilrettelegging for renhold - Viktige suksessfaktorer

- Renhold starter på tegnebordet!
- Bruk renholdskompetanse helt fra programmeringsfasen (utforming)
- Mange viktige beslutninger i forhold til renholdsvennlighet tas i prosjekteringsfasen (materialvalg)
- Gode inngangspartier:
 - 3 smusshindrende soner
 - Sluse i tilknytning til garderober (lavere klassesertrinn, barnehager)
 - Ikke glem atkomstveiene!
- Overflater som er tilgjengelige for renhold:
 - Bordben må være til minst mulig hinder for renhold
 - Stoler må kunne henges opp på pulten (skoler)
 - Bruk vegghengte installasjoner uten rørgjennomføringer i golv i sanitærrom

Viktige suksessfaktorer (forts.)

- Lav "hyllefaktor":
 - Unngå åpne hyller - bruk skap som kan lukkes
 - Reduser mengden vannrette flater generelt
 - Unngå åpne nedsenkede himlinger
 - Unngå nedhengte taklamper
- Lav "loddenfaktor":
 - Reduser mengden tekstiler i møbler og gardiner/innvendig solavskjerming
 - Unngå bruk av tepper
- Rom til renholdsfunksjonen; renholdssentral:
 - Plass til rengjøringsmaskiner og utstyr
 - Trygg oppbevaring av renholdskjemikalier
 - Vaskemaskin
 - God ventilasjon
 - + Flere mindre renholdsrom (areal- og utformingsavhengig)
- Rengjørings- og vedlikeholdsvennlige golvbelegg

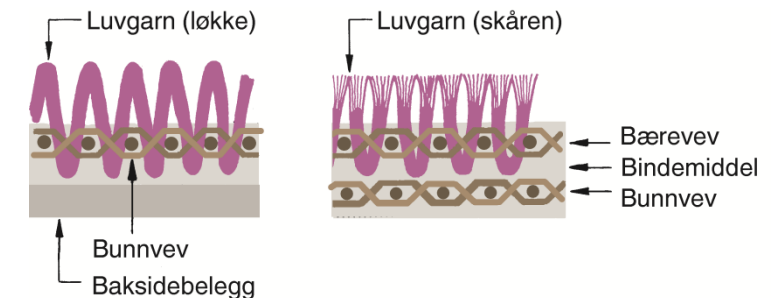

Valg av gulvmaterialer

- Banebelegg anbefales
- Bruk slitesterke materialer som tåler fuktighet nær inngangspartier (silikatbasert stein, keramiske fliser)
- **Unngå bruk av tekstile golvbelegg:**
 - Riktig renhold av tepper er dyrt! (2x banebelegg)
 - Kan aldri gjøres helt rene, selv ved riktig renhold
 - Frarådes brukt på skoler og barnehager (ref. veiledere fra Helsedirektoratet (IS-2072, IS-2073))

Det er ikke dokumentert at moderne tepper er bedre med hensyn på smussavsetninger og renhold enn de vi brukte tidligere.

Se for øvrig: Jan Vilhelm Bakke, Johan Øvrevik, Per E. Schwarze, Jan K. Hongslo, Steinar Nilsen og Rune Becker. "Teppegulv, inneklime og helsepåvirkning". *Allergi i Praksis* nr. 2 2016

Tepper er tre-dimensjonale strukturer som kan samle mye forurensninger

Viktige suksessfaktorer (forts.)

Tilrettelegg også for periodiske renholdsoppgaver:

- Fasader
 - Bruk tette og jevne overflater og materialer som tåler forurensninger fra kilder i nærheten
 - Sørg for sikker atkomst for vinduspussing og annen rengjøring (gondol eller atkomst for lift)
 - Sørg for atkomst bak eventuelle solskjermingsløsninger
- Atrier, glasstak og glassvegger;
 - Sørg for sikker atkomst for både utvendig og innvendig rengjøring/vinduspuss
- Ventilasjonsanlegg
 - Aggregatrom; sørg for plass nok rundt de enkelte komponenter
 - Installer inspeksjonsluker i tilstrekkelig antall (1 per 10m kanal) og med god tilgjengelighet

Noen eksempler fra Fernanda Nissen Skole

MER INFORMASJON:

<http://bks.byggeforsk.no>:

- BKS 376.110 Planlegging av lokaler for næringsm
- BKS 379.243 Tilrettelegging for rasjonelt renhold
- BKS 542.022 Fasadeutforming og tilsmussing
- BKS 700.212 Renhold i skoler og barnehager
- BKS 700.214 Renhold i sykehus og andre helseinstitusjoner
- BKS 700.216 Renhold i bade- og svømmeanlegg
- BKS 752.251 Rengjøring av ventilasjonsanlegg. Metoder, utstyr og prosess

Teknologi for et bedre samfunn